

Правни факултет Универзитета у Нишу
Faculty of Law, University of Niš

Међународна научна конференција
International Scientific Conference

ПРАВНИ ПРИНЦИПИ У САВРЕМЕНОМ ПРАВУ
LEGAL PRINCIPLES IN CONTEMPORARY LAW

Зборник сажетака
Collection of summaries

Ниш, април 2024.

**„ПРАВНИ ПРИНЦИПИ У САВРЕМЕНОМ ПРАВУ”
”LEGAL PRINCIPLES IN CONTEMPORARY LAW”**

Зборник сажетакa / Collection of summaries

Издавач / Publisher

Правни факултет Универзитета у Нишу / Faculty of Law, University of Niš

За издавача / For the Publisher

Проф. др Небојша Раичевић, декан

Организатор Конференције / Conference organizer

Центар за правна и друштвена истраживања

Уредници Конференције / Editors-in Chief

Проф. др Небојша Раичевић, редовни професор и декан, Правни факултет Универзитета у Нишу

Проф. др Душица Миладиновић-Стефановић, ванредни професор и продекан за науку и финансије, Правни факултет Универзитета у Нишу

Организациони одбор / Organizing Committee

Проф. др Небојша Раичевић, редовни професор и декан, Правни факултет, Универзитет у Нишу, уредник Конференције;

Проф. др Душица Миладиновић-Стефановић, ванредни професор и продекан за науку и финансије, Правни факултет, Универзитет у Нишу, уредник конференције;

Проф. др Мирослав Лазић, редовни професор и главни и одговорни уредник часописа „Зборник радова Правног факултета у Нишу”;

Проф. др Дејан Вучетић, редовни професор и продекан за наставу, Правни факултет, Универзитет у Нишу;

Проф. др Михајло Цветковић, ванредни професор и управник Центра за правна и друштвена истраживања, Правни факултет, Универзитет у Нишу;

Prof. dr hab. Tadeusz Zembrzuski, Full Professor, Faculty of Law and Administration, University of Warsaw, Poland;

Prof. dr Olga Kosevaliska, Full Professor, Dean, Faculty of Law, University “Goce Delchev” in Stip, Republic of North Macedonia;

Проф. др Горан Марковић, редовни професор и декан, Правни факултет, Универзитет у Источном Сарајеву, Босна и Херцеговина;

Prof. dr Tunjica Petrašević, Associate Professor, Dean, Faculty of Law, University “Josip Juraj Strossmayer”, Croatia;

Prof. Cristian Dumitru Miheș, Associate Professor, Dean, Faculty of Law, University of Oradea, Romania.

Технички уредник / Desktop Publishing: Владимир Благојевић

Превод резимеа / Proofreading: Гордана Игњатовић

Корице / Cover: Владимир Благојевић

Штампа / Print: Графика Галерб, Ниш

Тираж / Circulation: 150

ISBN: 978-86-7148-319-3

САДРЖАЈ / CONTENTS

СЕСИЈА ЗА УСТАВНО И УПРАВНО ПРАВО CONSTITUTIONAL AND ADMINISTRATIVE LAW SESSION

Prof. Mariam Jikia, PhD

ENSURING INCLUSIVE DEMOCRACY: PROTECTING THE RIGHTS OF ETHNIC MINORITIES AND EQUALITY IN GEORGIA'S PARLIAMENTARY ELECTIONS OF 2012-2020 19

ОСИГУРАВАЊЕ ИНКЛУЗИВНЕ ДЕМОКРАТИЈЕ: ЗАШТИТА ПРАВА ЕТНИЧКИХ МАЊИНА И ЈЕДНАКОСТИ НА ПАРЛАМЕНТАРНИМ ИЗБОРИМА У ГРУЗИЈИ 2012-2020 20

Prof. dr Anita Blagojević,

Prof. dr Ivana Tucak

ROD I RODNI IDENTITET: (NE)POŽELJNI TERMINI HRVATSKOG ZAKONODAVSTVA? 21

GENDER AND GENDER IDENTITY: (UN)DESIRABLE TERMS IN CROATIAN LEGISLATION? 22

Prof. dr Boris Bakota,

Prof. dr Jelena Dujmović Bocka,

Danijela Romić, PhD

PROKLAMIRANJE NAČELA VLADAVINE PRAVA U JAVNOJ UPRAVI KROZ PRIZMU ODNOSA GRAĐANA I UPRAVE 23

PROCLAIMING THE RULE OF LAW PRINCIPLE IN PUBLIC ADMINISTRATION THROUGH THE PRISM OF CITIZEN-ADMINISTRATION RELATIONS 24

Проф. др Дарко Симовић

КОНСТИТУЦИОНАЛИЗОВАЊЕ НАЧЕЛА ПОДЕЛЕ ВЛАСТИ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 25

THE CONSTITUTIONALIZATION OF THE PRINCIPLE OF THE SEPARATION OF POWERS IN THE REPUBLIC OF SERBIA 26

Проф. др Дејан Вучетић

УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИМЕНЕ ПРИНЦИПА ПРЕДВИДИВОСТИ У РАДУ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ 27

ENHANCING THE APPLICATION OF THE PRINCIPLE OF LEGITIMATE EXPECTATIONS IN THE WORK OF LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS 28

Проф. др Маја Настић

УСТАВНОСУДСКА ЗАШТИТА ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ 29

THE CONSTITUTIONAL COURT PROTECTION AGAINST DISCRIMINATION 30

**Prof. Lavinia Onica-Chipea, PhD,
Dalia Merje**

THE ROLE OF ROMANIAN PUBLIC INSTITUTIONS IN ENSURING EQUAL
OPPORTUNITY AND TREATMENT FOR VULNERABLE GROUPS 31

УЛОГА РУМУНСКИХ ЈАВНИХ ИНСТИТУЦИЈА У ОБЕЗБЕЂИВАЊУ ЈЕДНАКИХ
МОГУЋНОСТИ И ТРЕТМАНА РАЊИВИХ ГРУПА..... 32

Prof. Claudia Simona Cleopatra Timofte, LL.D.

IS E-ADMINISTRATION A CHALLENGE FOR THE LOCAL PUBLIC
ADMINISTRATION OR NOT? CASE STUDY OF BIHOR COUNTY, ROMANIA..... 33

ДА ЛИ ЈЕ Е-УПРАВА ИЗАЗОВ ЗА ЛОКАЛНУ ЈАВНУ УПРАВУ ИЛИ НЕ?
СТУДИЈСКИ СЛУЧАЈ ОКРУГА БИХОР, РУМУНИЈА..... 34

**Проф. др Милан Рапајић,
Проф. др Дејан Логарушић**

НАЧЕЛО ЗАКОНИТОСТИ УПРАВЕ..... 35

THE PRINCIPLE OF LEGALITY OF THE ADMINISTRATION 36

Проф. др Милош Прица

ПРАВНИ ПРИНЦИПИ УПРАВНОГ ПОСТУПКА 37

LEGAL PRINCIPLES OF ADMINISTRATIVE PROCEDURE 38

Doc. Anna Feja-Paszkiwicz, LL.D.

THE PRINCIPLE OF PROTECTION AND CARE FOR FAMILIES IN LIGHT OF
THE POLISH CONSTITUTION 39

ПРИНЦИП ЗАШТИТЕ И БРИГЕ О ПОРОДИЦИ У СВЕТЛУ ПОЉСКОГ УСТАВА..... 40

Доц. др Наташа Рајић

УСТАВНОПРАВНА ДИМЕНЗИЈА СОЦИЈАЛНИХ ПРАВА У ОБЛАСТИ
ФИНАНСИЈСКЕ ПОДРШКЕ ПОРОДИЦИ СА ДЕЦОМ..... 41

CONSTITUTIONAL DIMENSION OF SOCIAL RIGHTS IN THE AREA OF
FINANCIAL SUPPORT TO FAMILIES WITH CHILDREN 42

Доц. др Андреј Благојевић,

Доц. др Невен Обрадовић,

Проф. др Марија Вујовић

ДРУШТВЕНЕ МРЕЖЕ У ДИГИТАЛНОМ ДОБУ: ИНТЕРАКЦИЈА, АКТИВИЗАМ
И ПРАВНИ ОКВИР 43

SOCIAL MEDIA NETWORKS IN THE DIGITAL AGE: INTERACTION, ACTIVISM
AND LEGAL FRAMEWORK..... 44

Др Мијодраг Радојевић

НАРОДНА ИНИЦИЈАТИВА КАО ОБЛИК НЕПОСРЕДНЕ ДЕМОКРАТИЈЕ У
САВРЕМЕНОМ ПРАВУ И ПРАВНОМ СИСТЕМУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ 45

PEOPLE'S INITIATIVE AS A FORM OF DIRECT DEMOCRACY IN MODERN LAW
AND THE LEGAL SYSTEM OF THE REPUBLIC OF SERBIA..... 46

Alen Lalić, mag. iur,
Mario Dominik Burić, mag. iur,
Elena Trajkovska

RAZVOJ NAČELA DOSTAVE PODATAKA „SAMO JEDNOM” U EUROPSKOJ UNIJI..... 47

DEVELOPMENT OF THE ONCE ONLY PRINCIPLE IN THE EUROPEAN UNION..... 48

Анђела Нићифоровић

ИЗБОР СУДИЈА УСТАВНОГ СУДА КАО ГАРАНЦИЈА УСТАВНОСУДСКЕ
НЕЗАВИСНОСТИ 49

ELECTION OF CONSTITUTIONAL COURT JUDGES AS A GUARANTEE OF
CONSTITUTIONAL COURT INDEPENDENCE..... 50

СЕСИЈА ЗА ГРАЂАНСКО ПРАВО CIVIL LAW SESSION

Prof. Tadeusz Zembrzuski, LL.D.

RESTRICTIONS TO THE PRINCIPLE OF PUBLICITY IN POLISH JUDICIAL
PROCEEDINGS UNDER CIVIL LAW..... 53

ОГРАНИЧЕЊА НАЧЕЛА ЈАВНОСТИ У ПОЉСКОМ ГРАЂАНСКОМ ПОСТУПКУ..... 54

Проф. др Тина Пржеска,
Проф. др Родна Живковска,
Теа Лалевска

ПОСЛЕДИЦЕ ДВОСМИСЛЕНОГ РЕГУЛИСАЊА ПРАВА УГОВОРНОГ ЗАЛОГА У
МАКЕДОНСКОМ СТВАРНОМ ПРАВУ 55

CONSEQUENCES OF AMBIGUOUS REGULATION OF THE RIGHT OF CONTRACTUAL
PLEDGE IN MACEDONIAN PROPERTY LAW 56

Проф. др Дејан Мицковић,
Проф. др Ангел Ристов

НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ РЕФОРМЕ ПОРОДИЧНОГ ПРАВА ПРЕДВИЂЕНЕ У НАЦРТУ
ГРАЂАНСКОГ ЗАКОНИКА РЕПУБЛИКЕ СЕВЕРНЕ МАКЕДОНИЈЕ..... 57

THE MOST SIGNIFICANT FAMILY LAW REFORMS IN THE DRAFT CIVIL CODE
OF NORTH MACEDONIA 58

Проф. др Мирослав Лазивић

ПРИНЦИП РАВНОПРАВНОСТИ СВОЈИНЕ И ОДРЖАЈ 59

THE PRINCIPLE OF EQUALITY OF OWNERSHIP AND ACQUISITIVE PRESCRIPTION..... 60

Проф. др Наташа Стојановић

АКТУЕЛНИ ТРЕНДОВИ У РАЗВОЈУ ПРИНЦИПА НАСЛЕДНОГ ПРАВА..... 61

CURRENT TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF SUCCESSION LAW PRINCIPLES..... 62

Проф. др Милица Шутова

ЗАУСТАВЉАЊЕ ИЗВРШНОГ ПОСТУПКА ЗБОГ ЗАСТАРЕЛОСТИ ПО НОВИМ ИЗМЕНАМА ЗОО И ЗИ – РЕШАВАЊЕ ВИШЕДЕЦЕНИЈСКИХ ПРОБЛЕМА ИЛИ СТВАРАЊЕ НОВИХ? 63

TERMINATION OF THE EXECUTION PROCEDURE DUE TO OBSOLESCENCE UNDER THE LATEST AMENDMENTS TO THE ORA AND THE EA: SOLVING DECADES-OLD PROBLEMS OR CREATING NEW ONES? 64

Проф. др Сања Марјановић

ПРИНЦИПИ ПРАВНЕ СИГУРНОСТИ И НАЈБЛИЖЕ ВЕЗЕ У МЕЂУНАРОДНОМ ПРИВАТНОМ ПРАВУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ..... 65

PRINCIPLES OF LEGAL CERTAINTY AND CLOSEST CONNECTION IN THE SERBIAN PRIVATE INTERNATIONAL LAW 66

Проф. др Анђелија Тасић

НАЧЕЛО ПОСЕБНЕ ЗАШТИТЕ ИНТЕРЕСА ОДРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ВАНПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ 67

THE PRINCIPLE OF SPECIAL PROTECTION OF THE INTERESTS OF CERTAIN CATEGORIES OF PERSONS IN NON-CONTENTIOUS PROCEDURE..... 68

Doc. Florina Florentina Morozaan, LL.D.

PROTECTION OF THE RIGHT TO PRIVATE LIFE IN ROMANIAN LAW 69

ЗАШТИТА ПРАВА НА ПРИВАТНИ ЖИВОТ У РУМУНСКОМ ПРАВУ 70

Доц. др Данијела Петровић

ПОСЛЕДИЦЕ САОБРАЋАЈНИХ НЕЗГОДА КАО ОСНОВ НАКНАДЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ШТЕТЕ 71

CONSEQUENCES OF TRAFFIC ACCIDENTS AS A BASIS FOR NON-PECUNIARY DAMAGES 72

Доц. др Душко Челић,

Даница Кабашић

(НЕ)ОДРЕЂЕНОСТ ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА КАО КОНСТИТУТИВНОГ ЕЛЕМЕНТА ЕКСПРОПРИЈАЦИЈЕ – СЛУЧАЈЕВИ НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ..... 73

(UN)DETERMINED PUBLIC INTEREST AS A CONSTITUENT ELEMENT OF EXPROPRIATION: THE CASES IN KOSOVO AND МЕТОНИЈА..... 74

Доц. др Љиљана Скробић

НЕОДРЕЂЕНОСТ У СХВАТАЊУ НАЈБОЉИХ ИНТЕРЕСА ДЕТЕТА ЗА БРАЋУ И СЕСТРЕ НА АЛТЕРНАТИВНОМ СТАРАЊУ 75

INDEFINITENESS IN UNDERSTANDING THE BEST INTERESTS OF CHILDREN FOR SIBLINGS IN ALTERNATIVE CARE..... 76

Доц. др Срђан Радуловић

ПРИСТАНАК НА ТЕТОВИРАЊЕ..... 77

CONSENT TO TATTOOING..... 78

Доц. др Ивана Симоновић

ПРИНЦИПИ ГРАЂАНСКОГ ПРАВА 79
CIVIL LAW PRINCIPLES 80

Др Сандра Самарџић

ШТА ЈЕ ЗАИСТА У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ ДЕТЕТА НАКОН РАЗВОДА, ОДНОСНО
ПРЕСТАНКА ЗАЈЕДНИЦЕ РОДИТЕЉА? 81
WHAT IS REALLY IN THE BEST INTEREST OF THE CHILD AFTER THE SEPARATION
OF THE PARENTS?..... 82

**Др Слобода Мидоровић,
Др Николина Мишчевић**

ПАМЕТНИ УГОВОР КАО НАЧИН ИЗВРШЕЊА ЗАЛОГЕ НА ДИГИТАЛНОЈ
ИМОВИНИ..... 83
SMART CONTRACT AS A MEANS OF ENFORCEMENT OF LIEN ON DIGITAL
PROPERTY..... 84

Милица Костовски

ПРАВНИ ПРИНЦИПИ ОД СРПСКОГ ГРАЂАНСКОГ ЗАКОНИКА 1844. ДО
ПРЕДОСНОВЕ ГРАЂАНСКОГ ЗАКОНИКА 1934..... 85
LEGAL PRINCIPLES: FROM THE SERBIAN CIVIL CODE OF THE PRINCIPALITY OF
SERBIA (1844) TO THE PRE-DRAFT OF THE CIVIL CODE OF THE KINGDOM OF
YUGOSLAVIA (1934) 86

Monika Strus-Wołos, PhD

THE PRINCIPLE OF CONSCIENTIOUSNESS IN POLISH CIVIL PROCEEDINGS..... 87
ПРИНЦИП САВЕСНОСТИ У ПОЉСКОМ ГРАЂАНСКОМ ПОСТУПКУ 88

Оливера Јокић

ДОПУШТЕНОСТ РЕВИЗИЈЕ ПРОТИВ ОДЛУКЕ О ТРОШКОВИМА У СРПСКОМ
ПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ 89
PERMISSIBILITY OF A SECOND APPEAL AGAINST A DECISION ON LITIGATION
COSTS IN SERBIAN CIVIL PROCEDURE 90

Николина Томовић

УЛОГА ПРИНЦИПА САВЈЕСНОСТИ И ПОШТЕЊА У СУДСКОМ ОДЛУЧИВАЊУ О
ИЗМЈЕНИ ИЛИ РАСКИДУ УГОВОРА УСЉЕД ПРОМИЈЕЊЕНИХ ОКОЛНОСТИ..... 91
THE ROLE OF BONA FIDES PRINCIPLE IN JUDICIAL DECISIONS ON CONTRACT
MODIFICATION OR TERMINATION DUE TO CHANGED CIRCUMSTANCES 92

Бојана Арсенијевић

ОДГОВОРНОСТ ЗА ШТЕТУ ОД ЖИВОТИЊА У СРПСКОМ ПРАВУ И У
УПОРЕДНОМ ПРАВУ 93
LIABILITY FOR DAMAGE CAUSED BY ANIMALS IN SERBIAN LAW AND
COMPARATIVE LAW 94

Rafał Stronk

JUSTICE AND THE PRINCIPLE OF LEGAL CERTAINTY: CHALLENGING FINAL CIVIL JUDGMENTS AFTER WALESA V. POLAND (50849/21)	95
ПРАВДА И ПРИНЦИП ПРАВНЕ СИГУРНОСТИ: ОСПОРАВАЊЕ ПРАВОСНАЖНИХ ПРЕСУДА У ГРАЂАНСКИМ СТВАРИМА НАКОН ПРЕСУДЕ ВАЛЕНСА ПРОТИВ ПОЉСКЕ (50849/21)	96

СЕСИЈА ЗА КРИВИЧНО ПРАВО CRIMINAL LAW SESSION

Prof. Olga Koshevaliska, LL.D.

FEMICIDE IN NORTH MACEDONIA: A COMPLEX INTERPLAY OF SOCIO-CULTURAL FACTORS AND LEGAL CHALLENGES.....	99
ФЕМИЦИД У СЕВЕРНОЈ МАКЕДОНИЈИ: СЛОЖЕНА ИНТЕРАКЦИЈА СОЦИО-КУЛТУРНИХ ФАКТОРА И ПРАВНИХ ИЗАЗОВА.....	100

Проф. др Александра Груевска Дракулевски, Проф. др Александра Деаноска Трендафилова

КОНФИСКАЦИЈА ИМОВИНЕ И ИМОВИНСКЕ КОРИСТИ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ НАСУПРОТ КОНФИСКАЦИЈЕ ИМОВИНЕ У ГРАЂАНСКОМ ПОСТУПКУ У МАКЕДОНСКОМ ПРАВУ.....	101
CONFISCATION OF PROCEEDS OF CRIME IN CRIMINAL PROCEDURE VS. CONFISCATION OF PROPERTY IN CIVIL PROCEDURE UNDER MACEDONIAN LAW	102

Проф. др Драган Јовашевић

ПРИНЦИП КРИВИЦЕ У СВЕТЛУ КРИВИЧНИХ ДЕЛА КОЈА СУ ИЗВРШЕНА ПУТЕМ МЕДИЈА.....	103
THE PRINCIPLE OF CULPABILITY IN LIGHT OF CRIMINAL OFFENSES COMMITTED THROUGH THE MEDIA.....	104

Проф. др Зоран Ђирић

МЕДИКОЛЕГАЛНИ АСПЕКТ АФЕКТИВНИХ СТАЊА	105
MEDICO-LEGAL ASPECT OF AFFECTIVE STATES	106

Проф. др Миомира Костић

ЕТНО КРИМИНОЛОГИЈА – ОБЕЛЕЖЈА И МЕТОДЕ КРИМИНОЛОШКОГ ПРАВЦА.....	107
ETHNO-CRIMINOLOGY: CHARACTERISTICS AND METHODS.....	108

Prof. Elena Maksimova, LL.D.

CRIMINOLOGICAL ASPECTS OF GENDER-BASED VIOLENCE TOWARDS WOMEN AND GIRLS DURING MIGRATION FLOWS	109
КРИМИНОЛОШКИ АСПЕКТИ РОДНО ЗАСНОВАНОГ НАСИЉА ПРЕМА ЖЕНАМА И ДЕВОЈЧИЦАМА ТОКОМ МИГРАЦИЈА.....	110

**Проф. др Здравко Грујић,
Проф. др Дарко Димовски**

УТИЦАЈ СВРХЕ И ПРИНЦИПА КАЖЊАВАЊА НА ЕФИКАСНОСТ СИСТЕМА
КРИВИЧНОПРАВНЕ РЕАКЦИЈЕ НА КРИМИНАЛИТЕТ111

THE IMPACT OF THE PURPOSE AND PRINCIPLES OF PUNISHMENT ON THE
EFFICIENCY OF THE CRIMINAL JUSTICE SYSTEM REACTION TO CRIMINALITY112

**Проф. др Душица Миладиновић-Стефановић,
Проф. др Саша Кнежевић**

УЧЕШЋЕ ГРАЂАНА У ПОТРАЗИ ЗА НЕСТАЛИМ МАЛОЛЕТНИМ ЛИЦИМА У
ОКВИРУ СИСТЕМА РАНОГ УЗБУЊИВАЊА – ДОМЕТИ И ОГРАНИЧЕЊА.....113

PARTICIPATION OF CITIZENS IN SEARCH FOR MISSING MINORS WITHIN THE
FRAMEWORK OF THE EARLY WARNING SYSTEM: SCOPE AND LIMITATIONS.....114

**Проф. др Иван Илић,
Мина Сремчев**

ОДРЖАВАЊЕ ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА У СКРАЂЕНОМ ПОСТУПКУ БЕЗ
ПРИСУТВА ОКРИВЉЕНОГ – ТЕОРИЈА И ПРАКСА.....115

CONDUCTING THE MAIN TRIAL PROCEEDINGS IN THE FORM OF SUMMARY
PROCEEDINGS WITHOUT THE DEFENDANT'S PRESENCE: THEORY AND PRACTICE116

Доц. др Стефан Самарџић

ДЕТЕ У СРПСКОМ КРИВИЧНОМ ПРАВУ117

THE CHILD IN SERBIAN CRIMINAL LAW118

Др Владан Мирковић

ДА ЛИ ПРАВО НА ОТПОР И ТЕРОРИЗАМ МОГУ ДА БУДУ ДВЕ СТРАНЕ
ИСТЕ МЕДАЉЕ?119

CAN THE RIGHT TO RESISTANCE AND TERRORISM BE THE TWO SIDES OF
THE SAME COIN?120

Др Гордана Николић

ПРАВНИ ПРИНЦИПИ У ПРИМЕНИ НОВЧАНЕ КАЗНЕ КОД КОРУПТИВНИХ
КРИВИЧНИХ ДЕЛА.....121

LEGAL PRINCIPLES APPLICABLE IN IMPOSING A FINE IN CORRUPTION-
RELATED OFFENCES.....122

Стефан Радојчић

ЗАСНИВАЊЕ НАДЛЕЖНОСТИ МЕЂУНАРОДНОГ КРИВИЧНОГ СУДА НА ОСНОВУ
AD HOC ДЕКЛАРАЦИЈА ДРЖАВА НЕЧЛАНИЦА РИМСКОГ СТАТУТА123

ESTABLISHING JURISDICTION OF THE INTERNATIONAL CRIMINAL COURT ON THE
BASIS OF AD HOC DECLARATIONS LODGED BY NON-PARTY STATES TO THE ROME
STATUTE124

Ђорђе Марјановић

КРИВИЧНО ДЕЛО ПРОТИВПРАВНО УСЕЉЕЊЕ СА ОСВРТОМ НА ПИТАЊЕ
ОПРАВДАНОСТИ ИНКРИМИНАЦИЈЕ ИЗ УГЛА ПРИНЦИПА ULTIMA RATIO125

CRIMINAL ACT OF UNLAWFUL OCCUPATION OF PREMISES: JUSTIFIABILITY OF THE CRIMINAL OFFENCE FROM THE PERSPECTIVE OF THE ULTIMA RATIO PRINCIPLE	126
--	-----

**СЕСИЈА ЗА ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКУ И ТРГОВИНСКОПРАВНУ ОБЛАСТ
ECONOMIC, FINANCIAL AND TRADE LAW SESSION**

Prof. Savina Mihaylova-Goleminova, PhD

LEGAL PRINCIPLES IN THE CONTEMPORARY FINANCIAL CONTROL AND AUDIT IN THE PUBLIC SECTOR.....	129
ПРАВНИ ПРИНЦИПИ У САВРЕМЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ КОНТРОЛИ И РЕВИЗИЈИ У ЈАВНОМ СЕКТОРУ	130

**Проф. др Игор Камбовски,
Мр Александар Шопов**

ВЕШТАЧКА ИНТЕЛИГЕНЦИЈА И АУТОМАТИЗОВАНО УГОВАРАЊЕ КОД ЕЛЕКТРОНСКЕ ТРГОВИНЕ.....	131
ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND AUTOMATED CONTRACTING IN ELECTRONIC COMMERCE	132

Проф. др Љубица Николић

ИЗАЗОВИ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ РЕГУЛАТИВЕ О ЈАВНОЈ СВОЈИНИ У СРБИЈИ	133
CHALLENGES IN IMPLEMENTING THE PUBLIC PROPERTY REGULATIONS IN SERBIA.....	134

Проф. др Предраг Н. Цветковић

ТИПОЛОГИЈА ПРАВНИХ ПРИНЦИПА У ДИГИТАЛНОМ ОКРУЖЕЊУ: УВОДНА РАЗМАТРАЊА	135
A TYPOLOGY OF LEGAL PRINCIPLES IN THE DIGITAL ENVIRONMENT: INTRODUCTION.....	136

**Проф. др Александар Мојашевић,
Александар Михајловић**

СОЦИЈАЛНО ПРЕДУЗЕТНИШТВО КАО ИНОВАТИВНИ НАЧИН ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА ТЕЖЕ ЗАПОШЉИВИХ ДРУШТВЕНИХ ГРУПА.....	137
SOCIAL ENTREPRENEURSHIP AS AN INNOVATIVE WAY OF RESOLVING PROBLEMS OF LESS EMPLOYABLE SOCIAL GROUPS	138

Проф. др Светислав В. Костић

СРПСКЕ ПОРЕСКЕ МЕРЕ ЗА ИНДУСТРИЈУ ЗНАЊА: ПРИВРЕМЕНО ПОСУСТАЈАЊЕ ИЛИ ТРАЈНИЈЕ ОДСУСТВО ВИЗИЈЕ	139
SERBIAN TAX INCENTIVES FOR KNOWLEDGE-BASED ECONOMY: A TEMPORARY SETBACK OR A LONG-TERM LACK OF VISION	140

Проф. др Марко Димитријевић

ПРИНЦИПИ МОНЕТАРНОГ ПРАВА: КЛАСИЧНИ VS САВРЕМЕНИ ПРИСТУП	141
PRINCIPLES OF MONETARY LAW: CLASSICAL VS. MODERN APPROACH	142

Проф. др Урош Здравковић

ПРОЦЕДУРАЛНИ УСЛОВИ ЗА РАСКИД УГОВОРА О МЕЂУНАРОДНОЈ ПРОДАЈИ РОБЕ.....	143
PROCEDURAL CONDITIONS FOR AVOIDANCE OF A CONTRACT FOR INTERNATIONAL SALE OF GOODS.....	144

Доц. др Гордана Дамјановић

ПРОНАЛАСЦИ ИЗ ОБЛАСТИ РЕГЕНЕРАТИВНЕ МЕДИЦИНЕ.....	145
DISCOVERIES IN THE FIELD OF REGENERATIVE MEDICINE	146

Доц. др Лука Батуран,

Проф. др Горан Милошевић,

Марија Митровић

АДМИНИСТРАТИВНА САРАДЊА У ПОДРУЧЈУ ОПОРЕЗИВАЊА ПРЕМА ДИРЕКТИВИ ЕВРОПСКОГ САВЕТА О АДМИНИСТРАТИВНОЈ САРАДЊИ У ПОДРУЧЈУ ОПОРЕЗИВАЊА (DAC7).....	147
ADMINISTRATIVE COOPERATION IN THE FIELD OF TAXATION ACCORDING TO DAC7	148

Доц. др Јован Вујичић

ПРОМЕЊЕНЕ ОКОЛНОСТИ У СВЕТЛУ ОПШТИХ ПРАВНИХ НАЧЕЛА: ПОВЕРЕЊЕ У УГОВОР ИЛИ ПОВЕРЕЊЕ У СУД.....	149
CHANGED CIRCUMSTANCES IN LIGHT OF GENERAL LEGAL PRINCIPLES: TRUST IN CONTRACT OR TRUST IN COURT	150

Anna Kanarek-Równicka, PhD

PRINCIPLES OF LIABILITY FOR THE OBLIGATIONS OF A COMMERCIAL COMPANY: AN EXAMPLE OF A POLISH LIMITED LIABILITY COMPANY	151
НАЧЕЛА ОДГОВОРНОСТИ ЗА ОБАВЕЗЕ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА: ПРИМЕР ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА СА ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ У ПОЉСКОЈ	152

Др Дарко Божичић

ПРАВНИ МОДАЛИТЕТИ УКЉУЧИВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ У ВЛАСНИШТВО НАД КАПИТАЛОМ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА.....	153
LEGAL MODALITIES FOR EMPLOYEES' INCLUSION IN COMPANY OWNERSHIP	154

Др Његослав Јовић

ПРИНУДНА ЛИЦЕНЦА, ПАРАЛЕЛНА ТРГОВИНА И ИСЦРПЉЕЊЕ ПАТЕНТА.....	155
COMPULSORY LICENSE, PARALLEL TRADE AND PATENT EXHAUSTION	156

Ана Панева

ИНТЕЛЕКТУАЛНА СВОЈИНА У ЕРИ ВЕШТАЧКЕ ИНТЕЛИГЕНЦИЈЕ: АНАЛИЗА, ИЗАЗОВИ И РЕШЕЊА	157
INTELLECTUAL PROPERTY IN THE AGE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE: ANALYSIS, CHALLENGES AND SOLUTIONS	158

Ружица Петровић

УНИВЕРЗАЛНО, РЕГИОНАЛНО И БИЛАТЕРАЛНО ПОДРУЧЈЕ ЛИБЕРАЛИЗАЦИЈЕ МЕЂУНАРОДНЕ ТРГОВИНЕ: ОДНОСИ ТЕНЗИЈЕ ИЛИ ХАРМОНИЈЕ?	159
UNIVERSAL, REGIONAL AND BILATERAL DOMAINS OF INTERNATIONAL TRADE LIBERALIZATION: RELATIONS OF TENSION OR HARMONY?	160

Саво Вешковић

(НЕ)РАВНОПРАВНОСТ СТРАНА У ВАНСУДСКОМ РЕШАВАЊУ ПОТРОШАЧКИХ СПОРОВА.....	161
THE (IN)EQUALITY OF PARTIES IN EXTRAJUDICIAL RESOLUTION OF CONSUMER DISPUTES.....	162

**СЕСИЈА ЗА РАДНО И СОЦИЈАЛНО ПРАВО
LABOUR AND SOCIAL WELFARE LAW SESSION**

Проф. др Жељко Мирјанић

ЗАБРАНА КОНКУРЕНЦИЈЕ ПОСЛОДАВЦУ У РАДНОМ ПРАВУ	165
PROHIBITION OF COMPETITION AGAINST THE EMPLOYER IN LABOR LAW	166

**Проф. др Тодор Каламатиев,
Никола Мурџев**

ПРАВНИ АСПЕКТИ ВИДЕО НАДЗОРА НА РАДНОМ МЕСТУ	167
LEGAL ASPECTS OF WORKPLACE VIDEO SURVEILLANCE	168

Проф. др Горан Обрадовић

СТАРОСНА ГРАНИЦА ЗА ПЕНЗИОНИСАЊЕ.....	169
RETIREMENT AGE.....	170

Доц. др Милица Ковач Орландић

ЗЛОСТАВЉАЊЕ НА РАДУ – ЛЕКЦИЈЕ НАУЧЕНЕ ИЗ СЛУЧАЈА ШПАДИЈЕР ПРОТИВ ЦРНЕ ГОРЕ.....	171
WORKPLACE HARASSMENT – LESSONS LEARNED FROM THE CASE OF ŠPADIJER V. MONTENEGRO.....	172

Doc. dr Dragana Bjelić Gaćeša

ИЗАЗОВИ У ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА НА ГОДИШЊИ ОДМОР РАДНИКА НА ДУГОТРАЈНОМ БОЛОВАЊУ У РЕПУБЛИЦИ ХРВАТскоЈ.....	173
CHALLENGES IN EXERCISING THE RIGHT TO ANNUAL LEAVE FOR WORKERS ON LONG-TERM SICK LEAVE IN THE REPUBLIC OF CROATIA	174

Доц. др Александар Антић,

Доц. др Санда Ђорац

ВРАЋАЊЕ ЗАПОСЛЕНОГ НА РАД ПО ОСНОВУ СУДСКЕ ПРЕСУДЕ.....175

RETURNING AN EMPLOYEE TO WORK ON THE BASIS OF A COURT JUDGMENT.....176

Доц. др Марија Драгићевић

О ПОТРЕБИ ЗА ДУГОТРАЈНОМ НЕГОМ И УЛОЗИ ДРЖАВЕ У ЊЕНОМ
ОБЕЗБЕЂИВАЊУ177

THE NEED FOR LONG-TERM CARE AND THE ROLE OF THE STATE IN
PROVIDING SUCH CARE.....178

Милица Мицовић

САВРЕМЕНИ ИЗАЗОВИ У РАДНОМ ПРАВУ: ПРАВНА СИГУРНОСТ VS.
ДИГИТАЛИЗАЦИЈА И ФЛЕКСИБИЛИЗАЦИЈА РАДНОГ ОДНОСА179

CONTEMPORARY CHALLENGES IN LABOUR LAW: LEGAL SECURITY VERSUS
DIGITALIZATION AND FLEXIBILIZATION OF EMPLOYMENT180

Александра Муласмајић Грујић

ДИСПАРИТЕТИ ИЗМЕЂУ ОБРАЗОВНИХ КВАЛИФИКАЦИЈА И ЗАХТЕВА
ТРЖИШТА РАДА ЗА МЛАДЕ РАДНИКЕ181

DISPARITIES BETWEEN EDUCATIONAL QUALIFICATIONS AND LABOR MARKET
REQUIREMENTS FOR YOUNG WORKERS182

СЕСИЈА ЗА МЕЂУНАРОДНО ПРАВО INTERNATIONAL LAW SESSION

Проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић

УТИЦАЈ ЈУРИСПРУДЕНЦИЈЕ ЕВРОПСКОГ СУДА ЗА ЉУДСКА ПРАВА НА
ЗАШТИТУ ПРАВА НА БЕЗБЕДНУ, ЧИСТУ, ЗДРАВУ И ОДРЖИВУ ЖИВОТНУ
СРЕДИНУ У СУДСКОЈ ПРАКСИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.....185

THE IMPACT OF THE EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS JURISPRUDENCE
ON THE RIGHT TO ENVIRONMENTAL PROTECTION IN THE JUDICIAL PRACTICE
OF THE REPUBLIC OF SERBIA.....186

Проф. др Ивица Јосифовић

ЕВРОПСКА УНИЈА (ИЛИ СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА) НЕЋЕ ЧЕКАТИ ЗАУВЕК.....187

EUROPEAN UNION (OR NORTH MACEDONIA) WILL NOT WAIT FOREVER188

Проф. др Небојша Раичевић

ПРИНЦИП ПРОПОРЦИОНАЛНОСТИ У МЕЂУНАРОДНОМ
ХУМАНИТАРНОМ ПРАВУ.....189

THE PRINCIPLE OF PROPORTIONALITY IN INTERNATIONAL
HUMANITARIAN LAW.....190

Prof. Ana Nikodinovska Krstevska, LL.D.

MIGRATION AND REFUGEE RIGHTS IN INTERNATIONAL SPACES: MOVING DOWN THE LINE FROM PROTECTION TO EXTERNALIZATION	191
МИГРАЦИЈЕ И ПРАВА ИЗБЕГЛИЦА У МЕЂУНАРОДНОМ ПРОСТОРУ: ОД ЗАШТИТЕ КА ЕКСТЕРНАЛИЗАЦИЈИ	192

Доц. др Јорданка Галева

ПРАВНИ ПРИНЦИПИ КРОЗ ПРИЗМУ ОХРИДСКОГ ОКВИРНОГ СПОРАЗУМА: СЛУЧАЈ МАКЕДОНИЈЕ	193
LEGAL PRINCIPLES IN LIGHT OF THE OHRID FRAMEWORK AGREEMENT: THE CASE OF MACEDONIA.....	194

Доц. др Сања Ђорђевић Алексовски

ОПШТИ ПРИНЦИПИ ПРАВА СТВОРЕНИ У МЕЂУНАРОДНОМ ПРАВНОМ СИСТЕМУ – МАГЛОВИТИ ИЛИ ЗАБОРАВЉЕН ПОЈАМ?	195
GENERAL PRINCIPLES OF LAW FORMED WITHIN THE INTERNATIONAL LEGAL SYSTEM: FOGGY OR FORGOTTEN CONCEPT?	196

Др Сања Грбовић

ЕВРОПСКИ ПУТ КА РОДНОЈ РАВНОПРАВНОСТИ: ПРАВНИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ЗА ИЗГРАДЊУ ЕГАЛИТАРНЕ УНИЈЕ	197
EUROPEAN PATH TOWARDS GENDER EQUALITY: LEGAL AND INSTITUTIONAL FRAMEWORK FOR BUILDING AN EGALITARIAN UNION	198

Никола Станковић

ЗАШТИТА ПОДАТАКА У ОРУЖАНИМ СУКОБИМА	199
DATA PROTECTION IN ARMED CONFLICTS.....	200

**СЕСИЈА ЗА ТЕОРИЈУ И ИСТОРИЈУ ПРАВА
LEGAL THEORY AND LEGAL HISTORY SESSION**

Prof. Esin Kranli Vajram, LL.D.

THE DEATH PENALTY IN ROMAN LAW	203
СМРТНА КАЗНА У РИМСКОМ ПРАВУ	204

Проф. др Спахија Козлић

АКТУАЛНОСТ ХЕГЕЛОВОГ ПОИМАЊА ПРАВА.....	205
THE CURRENT RELEVANCE OF HEGEL'S UNDERSTANDING OF LAW	206

Проф. др Славиша Ковачевић

ПРИНЦИП КОНСЕНЗУСА И КОНФЛИКТНО ДРУШТВО	207
THE PRINCIPLE OF CONSENSUS AND CONFLICT SOCIETY.....	208

Доц. др Сара Митић

ПРИНЦИП НАРОДНОГ СУВЕРЕНИТЕТА КРОЗ ПРИЗМУ СВЕТОАНДРЕЈСКЕ
СКУПШТИНЕ209

THE PRINCIPLE OF NATIONAL SOVEREIGNTY THROUGH THE LENS OF
SAINT ANDREW'S DAY ASSEMBLY210

Др Марко Новаковић

ЕТИЧКИ СТАНДАРДИ У САВРЕМЕНИМ ПРАВНИМ СИСТЕМИМА:
ЧЕМУ СУДИЈА ТРЕБА ДА СТРЕМИ211

ETHICAL STANDARDS IN CONTEMPORARY LEGAL SYSTEMS:
WHAT A JUDGE SHOULD ASPIRE TO212

Брано Хаџи Стевић

ЗНАЧАЈ НЕУТРАЛНОСТИ СУДИЈА У СУДСКОМ ОДЛУЧИВАЊУ213

THE SIGNIFICANCE OF NEUTRALITY OF JUDGES IN DECISION-MAKING
PROCESSES214

Александра Митровић

ХЕРМЕНЕУТИЧКИ ЗНАЧАЈ СОЦИОЛОШКОГ МЕТОДА У
САВРЕМЕНОМ ПРАВУ215

HERMENEUTIC SIGNIFICANCE OF THE SOCIOLOGICAL METHOD IN
MODERN LAW216

Доц. др Јорданка Галева,

Доцент,

Правни факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ у Штипу,

Република Северна Македонија

UDK: 341.382(497.7 Ohrid)"2001":342.4(497.7)

323.15(497.7)

ПРАВНИ ПРИНЦИПИ КРОЗ ПРИЗМУ ОХРИДСКОГ ОКВИРНОГ СПОРАЗУМА: СЛУЧАЈ МАКЕДОНИЈЕ

Овај рад испитује основне принципе садржане у Охридском оквирном споразуму, на основу којих су 2001. године извршене измене у македонском Уставу. Иако је окончао оружани сукоб, овај споразум, такође, служи као оквир за осигурање будућности демократије у Македонији и омогућавање развоја ближих и интегративнијих односа између Републике Македоније и евроатлантске заједнице. Циљ споразума је промовисање мирног и хармоничног развоја цивилног друштва уз поштовање етничког идентитета и интереса свих македонских грађана. Основни принципи овог споразума односе се на одбацивање употребе насиља ради постизања политичких циљева и препоручивање мирних политичких решења; очување унитарног карактера државе и избегавање територијалних решења за етничка питања; промовисање мултиетничке природе друштва која се мора одразити у јавном животу; задовољење потреба грађана путем устава и развијање локалне самоуправе као основног принципа за учешће грађана у демократском животу и унапређење поштовања идентитета заједница. Као резултат овог споразума, усвојено је 15 нових амандмана, донети су нови закони, а неки стари закони су измењени и допуњени. Формиране су нове институције, и спроведене су бројне политике како би се спровео сам споразум. Године 2019, усвајањем Амандмана 34, овај споразум је уврштен међу званичне оснивачке документе државе. Циљ овог рада је да процени поштовање и примену ових правних принципа, и утврди да ли они одступају од овог оквира и зашто. Посебан нагласак стављен је на мултикултурализам и поштовање идентитета заједница.

Кључне речи: правни принципи, Охридски оквирни споразум, мултикултурализам, права мањина, идентитет.

Doc. Jordanka Galeva, LL.D.,
Assistant Professor,
Faculty of Law, University "Goce Delchev" in Shtip,
Republic of North Macedonia

LEGAL PRINCIPLES IN LIGHT OF THE OHRID FRAMEWORK AGREEMENT: THE CASE OF MACEDONIA

This paper examines the fundamental principles contained in the Ohrid Framework Agreement (2001), which marked the end of the armed conflict and served as the basis for amending the Macedonian Constitution in 2001. This Agreement has also served as a framework for securing the future of Macedonia's democracy and ensuring the development of closer and more integrated relations between the Republic of Macedonia and the Euro-Atlantic community. The goal of the Agreement was to promote peaceful and harmonious development of the civil society while respecting the ethnic identity and interests of all Macedonian citizens. The basic principles underlying this agreement refer to: rejecting the use of violence to achieve political goals and recommending for peaceful political solutions; maintaining the unitary character of the state and avoiding territorial solutions for ethnic issues; promoting multi-ethnic nature of society which must be reflected in public life; satisfying the needs of citizens through the constitution and developing local self-government as a fundamental principle for citizen participation in democratic life; and promoting respect for the identity of communities. As a result of this Agreement, 15 new constitutional amendments were adopted, new laws were enacted, and some old laws were amended and supplemented. In order to enforce the agreement, new institutions were formed, and numerous policies were implemented. In 2019, with the adoption of Amendment 34, this Agreement was included among the official founding documents of the state. The aim of this paper is to assess whether and how these legal principles are observed and applied in North Macedonia, and whether their application deviates from the Ohrid Framework Agreement and why. Special emphasis is placed on multiculturalism and respecting the identity of communities.

Keywords: legal principles, Ohrid Framework Agreement, multiculturalism, minority rights, identity.